

OXFAM

België | Belgique

Nieuwe Oxfam-strategie zet feministische aanpak en jongeren centraal in strijd tegen ongelijkheid en voor economische rechtvaardigheid

Met een nieuwe tienjarenstrategie, een grondige interne hervorming en een kersverse ceo, toont Oxfam International (OI) zich klaar om als (deel van een) wereldwijde beweging de strijd te blijven aangaan tegen ongelijkheid. Aansluitend lanceert Oxfam België, de naam waaronder Oxfam-Solidariteit en Oxfam-Wereldwinkels/Fair Trade voortaan de krachten bundelen, haar eerste Strategisch plan als geïntegreerde organisatie.

Door de voortrazende klimaatcrisis, de woekerende Covid-pandemie en de toenemende druk op en roep naar (meer) democratische systemen, lijkt de wereld op een scharniermoment te staan. Het is in dit tijdsgewricht van globale uitdagingen en ongeziene opportuniteiten dat Oxfam ook haar eigen rol en aanpak onder de loep heeft genomen.

Het afgelopen jaar werkte Oxfam International, een confederatie van 20 lidorganisaties, met de hulp van meer dan 1.500 werknemers, partners en externe experts aan een nieuw strategisch kader voor de periode 2020-2030. Een kritische blik van buitenaf en een luider stem van het 'Zuiden' stonden, samen met sterker feministische leiderschap, centraal in het proces. En bepaalden op die manier ook de gemaakte strategische keuzes.

Tegelijkertijd beslisten Oxfam-Solidariteit en Oxfam-Wereldwinkels/Fair Trade hier bij ons om als een geïntegreerde organisatie - Oxfam België - verder te gaan om zo hun impact te verhogen.

Global Strategic Framework 2020-2030

De strijd tegen ongelijkheid om een einde te maken aan armoede en onrecht blijft centraal staan in de missie van de Oxfam-confederatie. "Ongelijkheid vergroot armoede, privilege en straffeloosheid. Ongelijkheid versterkt discriminatie, seksisme en racisme, drijft de klimaatcrisis aan, verruwt de politiek en verergert conflict en ontbering. En de coronapandemie vuurt die ongelijkheid vandaag nog verder aan. Oxfam zal zich de komende jaren dubbel plooiën om **het systeem dat ongelijkheid veroorzaakt, aan te pakken**, niet enkel de symptomen", zegt Gabriela Bucher, die zopas aantrad als nieuwe executive director van Oxfam International.

Daartoe zal Oxfam een feministische aanpak hanteren in al haar analyses en acties om zo **genderrechtvaardigheid** te bereiken. Een rechtvaardige samenleving is immers pas

mogelijk als vrouwen en meisjes wereldwijd hun rechten voluit kunnen uitoefenen. Daarnaast blijft Oxfam ijveren voor **een rechtvaardige economie** waar mens en planeet centraal staan. Ook de strijd voor **klimaatrechtvaardigheid** is prioritair om een antwoord te bieden op de klimaatcrisis die bijdraagt aan de kwetsbaarheid van miljoenen mensen en het risico op conflicten en rampen doet toenemen. Mede daarom is er volgens Oxfam meer dan ooit nood aan inclusieve en **verantwoordelijke overheden** die mensenrechten en het milieu beschermen.

Naast **feministische principes** is de nieuwe Oxfam-strategie gebouwd op het geloof in de **kracht van mensen**. Dit betekent dat Oxfam wil streven naar toegevoegde waarde als deel van een beweging die veel groter is dan de organisatie zelf. Met het nieuwe strategisch kader reikt Oxfam explicieter dan ooit de hand naar **jongeren, activisten en sociale bewegingen**. Zij zijn immers vaak de belangrijkste actoren van en voor verandering.

De strategie moet ervoor zorgen dat de weg die Oxfam in de toekomst bewandelt relevant, weerbaar en impactvol is, waarbij Oxfam wil leren van de mensen en partners met wie ze werkt en hen wil ondersteunen.

Maar daartoe moet ook **Oxfam** zelf **diverser en inclusiever** worden, zowel in de landen waar de organisatie werkt als in de internationale bestuurs- en managementstructuur. Oxfam zet dan ook de interne transformatie verder die de voorbije jaren - onder meer met de verhuizing van het hoofdkwartier van Oxford naar Nairobi - werd ingezet. Zo krijgt de organisatie naast meer zuidelijke *affiliates* (met een grotere rol), een nieuwe onafhankelijke en meer inclusieve raad van bestuur.

Oxfam engageert zich resoluut om ook de strijd tegen ongelijkheid intern op te voeren. Daarvoor komt er een Gelijkheidscommissie om Oxfams eigen acties rond gelijkheid en inclusie transparant en rigoureuus op te volgen. “Oxfam werd opgericht in een tijd waarin het concept van liefdadigheid – de rijken geven aan de armen – onze sector vormgaf. Dit is al lang iets van het verleden. Oxfam werd altijd gedreven door de notie van solidariteit – dat zal nooit veranderen –, maar er is geen plaats voor koloniale benaderingen in ons werk”, is Bucher stellig.

“Ik ben enthousiast over de visie van Oxfam en de creatieve manieren waarop we nieuwe en complexe uitdagingen waar mensen wereldwijd voor staan, zullen aanpakken”, zegt de OI-directeur. “Deze strategie is een uitnodiging voor iedereen die in een betere wereld gelooft of je nu een activist, een beleidsmaker, landbouwer, Oxfam-klant of een bedrijfsleider bent. Enkel een inclusieve, krachtige, door mensen geleide beweging kan een antwoord bieden op de huidige gigantisch uitdagingen”, besluit Bucher.

Strategisch plan Oxfam België 2021-2027

De speerpunten van de internationale Oxfam-strategie bepaalden eveneens de strategische doelstellingen van **Oxfam België, de naam waaronder Oxfam-Solidariteit en Oxfam-Wereldwinkels/Fair Trade** sinds dit voorjaar als één geïntegreerde organisatie opereren¹.

---

¹ De onderliggende juridische entiteiten Oxfam-Solidariteit vzw, Oxfam-Wereldwinkels vzw en Oxfam Fair Trade cv blijven bestaan, maar worden aangestuurd door een gedeelde Algemene Vergadering, Raad van Bestuur en Directiecomité. Dit is een belangrijke stap naar een op termijn volledige geïntegreerde Oxfam-werking in België, waar ook Oxfam-Magasins du Monde deel van uitmaakt.

“Met die integratie willen we onze **impact als beweging die opkomt voor een rechtvaardige en duurzame wereld verhogen**”, zegt Eva Smets, Algemeen directeur van Oxfam België.

Oxfam België ontwikkelde een nieuw strategisch plan om in ons land een voortrekker te zijn in de strijd tegen ongelijkheid en voor economische rechtvaardigheid. Vrouwen en meisjes staan daarbij centraal. De hoofdfocus ligt op de voedselsector, maar we besteden ook bijzondere aandacht aan de textielsector.

Dit vertaalt zich in drie thematische strategische doelstellingen:

1. Oxfam België wil het globale voedselsysteem rechtvaardig maken door het in vraag stellen van het dominante model, de aanpak van economische ongelijkheid en de promotie van duurzame en rechtvaardige alternatieven.

- We pakken het huidige systeem aan door logica's en beleid achter het voedselsysteem bloot te leggen. Dit doen we op verschillende domeinen: handel, landbouw, fiscaliteit, sociale bescherming, financiën, gezondheid, werk, mensenrechten, klimaat en concurrentie.
- We ondersteunen en promoten samen met partners alternatieve werkwijzen en benaderingen, zowel bij ons als in het Globale Zuiden, die een antwoord bieden op het onrechtvaardige dominante voedsel- en handelssysteem en voeren die ook zelf uit.
- We bouwen en ondersteunen een beweging die zeggenschap van boeren en arbeiders vergroot, en we versterken sociale bewegingen en organisaties die ijveren voor duurzame voedselsystemen door kennis en expertise te delen, ondersteuning te bieden en allianties te smeden.

2. Oxfam België wil er mee voor zorgen dat private en beleidsactoren de klimaatcrisis controleren zodat de klimaatopwarming niet meer dan 1,5°C bedraagt en er in de voedsel- en textielsector een eerlijke transitie plaatsvindt.

- We ijveren voor een versnelde en rechtvaardige transitie door agro-ecologische productie, verbeterde verwerkingsmethoden, een rechtvaardig en duurzaam gebruik van land en de ondersteuning van lokale markten.
- We werken aan de opbouw van veerkracht door capaciteitsversterking bij partners, gemeenschappen... om zich aan te passen aan de klimaatsverandering en om te gaan met rampen (Climate Change Adaptation en Disaster Risk Reduction).
- We drijven zelf handel op een manier die ecologisch duurzaam is en bijdraagt aan oplossingen voor de klimaatcrisis. Binnen onze handelsactiviteiten promoten we rationeel consumptiegedrag, afval- en emissiereductie, en bewust omgaan met grondstoffen.

3. Oxfam België werkt voor, tijdens en na crisissen wereldwijd mee aan voedselzekerheid en de veerkracht van gemeenschappen.

Humanitaire crisissen duren langer, worden complexer en raken heel verschillende facetten van de maatschappij.

- Daarom investeren we in de link tussen kortlopende humanitaire acties en langlopende ontwikkelingsprogramma's (ook wel de nexus of samenhang) tussen humanitaire hulp en ontwikkelingssamenwerking genoemd).
- We zetten in op lokale actoren die de richting aangeven en capaciteit hebben om op crisissen te reageren. Het betrekken van nationale organisaties, vooral vrouwenrechtenorganisaties, is cruciaal bij het ontwikkelen van een humanitaire actie, om te zorgen dat deze aangepast is aan de lokale context.
- We versterken bijkomend de coördinatie tussen donoren, partners en overheden in het humanitair systeem om een lokaal verankerd en gendergevoelig antwoord te kunnen bieden.

Rond al deze thema's wil Oxfam België een nog actievere rol opeisen in een levendig Belgisch middenveld en een pioniersrol spelen op weg naar een duurzame economie. Oxfam België is naast een ngo die via de Oxfam-confederatie in meer dan 25 landen **humanitaire en ontwikkelingsprogramma's** ondersteunt, **advocacy- en lobbyactiviteiten** ontwikkelt en een ruime **publieks- en vrijwilligerswerking** kent, immers ook een volwaardige **economische actor** die **de daad bij het woord** voert.

Dat doen we via **Oxfam Fair Trade** dat rechtstreekse eerlijke handelsrelaties onderhoudt met tientallen coöperaties en sociale ondernemingen in meer dan 20 landen.

Dat doen we ook via de **Oxfam-tweedehands**activiteiten waarbij we het hergebruik van onder meer textiel en informaticamateriaal promoten. Op deze manier dragen we bij aan het recht van mensen op kwaliteitsvolle kleding en digitale ontwikkelingskansen, en als sociale werkgever geven we kansen aan mensen met moeilijke toegang tot de arbeidsmarkt.

Centraal in die aanpak staat het, **door duizenden vrijwilligers gedragen, netwerk van meer dan 200 winkels** verspreid over het hele land. Zeker in de steden wil Oxfam België er, samen met anderen, **herkenbare ontmoetingsplekken** van maken voor iedereen die mee wil bouwen aan een **duurzaam, sociaal, en rechtvaardig alternatief**.

De **Oxfam-vrijwilligers** vormen het hart van de organisatie. "De sterkte van onze beweging ligt niet alleen in de optelsom van hun individueel engagement, maar ook in het feit dat ze actief **bijdragen aan het beleid en de werking** van de organisatie", vertelt Eva Smets.

Met het nieuwe strategisch plan toont Oxfam België haar ambitie om de vrijwilligers, schenkers en supporters in aantal te laten groeien en het contact met hen te verdiepen. "Daarvoor zullen we werk maken van spraakmakende publiekswerking op een meer digitale manier en gericht op jongeren, om zo het bereik en onze impact te verhogen. Dat doen we als een lerende organisatie gedreven door feministische principes", besluit Smets.